

Posudek konzultantky
na rigorózní práci Michaely Drienové, LL.M.
„Budoucnost Newyorské úmluvy o uznání a výkonu
cizích rozhodčích nálezů“

Rigorózní práce je věnována tématu, které je v české literatuře zcela nové: možnostem revize Newyorské úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů z r. 1958. Rigorózní práce je pojata spíše netradičně, což nepochybně souvisí i s okolností, že autorka nestudovala právo v České republice, ale v Anglii, a má tudíž trochu jiný přístup ke zpracování právnických otázek. To určitě není na škodu, i když občas prosvítají jisté problémy terminologické, nedostatky v interpunkci, apod. Nemyslím si ale, že tato okolnost je nepřekonatelnou překážkou pro uznání dostatečné kvality této práce.

Autorka si vytýčila nesnadný úkol, podívat se na Newyorskou úmluvu, která je v České republice vysoce oceňována, očima zahraničních kritiků, a to jak teoretiků, tak praktiků - ve světle problémů, které přináší judikatura rozhodčích tribunálů.

Rigorózní práce je napsána čtivě, je přehledná a logicky strukturovaná. Práce sestává ze sedmi kapitol, dále podrobně vnitřně rozčleněných, jimž předchází Úvod, a po nichž následuje Závěr. K práci je připojen bohatý seznam literatury, jak české, tak zejména zahraniční, dále jsou zde četné odkazy na judikáty, a to nejen známé i méně známé zahraniční, ale i judikáty českých soudů.

Po Úvodu se autorka v první kapitole zabývá obecně pojmem a druhy rozhodčího řízení, včetně pramenů právní úpravy. Na s. 6 je nepřesná informace ohledně platnosti Luganské úmluvy, tuto otázku musí autorka upřesnit při ústní obhajobě své práce, je to jedna z mála závažnějších chyb, jichž se dopustila. Druhá kapitola se zabývá již přímo rozhodčím řízením v České republice. V této kapitole, pro autorku zvlášť obtížné, protože nestudovala v České republice, bylo potřebné se seznámit s naší právní úpravou. Autorka se formulacemi našeho zákona o rozhodčím řízení doslova „prokousává“, což má své výhody – je to pohled zvenčí, na rozdíl od nás nezaujatý, ale je to zároveň přístup, který občas něco přehlédne – např. tvrzení na s. 28 se týká pouze rozhodčího řízení ad hoc, neplatí obecně. Další

nepřesností je úvaha o tom, zda usnesení nabývá či nenabývá právní moci (ke s. 31 – to musí autorka ještě napravit a upřesnit při ústní obhajobě své práce). K pramenům právní úpravy v České republice je potřebné doplnit úpravu obsaženou v některých dvoustranných smlouvách o právní pomoci, jakož i úpravu v mnohostranných smlouvách, které předvídají možnost řešit spory v rozhodčím řízení.

Zatímco první část práce, tedy kapitoly I a II, vyžadují určitá „upřesnění“, kapitoly následující, věnované již přímo Newyorské úmluvě, mají výbornou úroveň a jsou pro českou literaturu, která se těmito otázkami dosud nezabývala, velkým přínosem. Třetí kapitola uvádí vývoj Newyorské úmluvy, čtvrtá kapitola pak rozebírá jednotlivé články Newyorské úmluvy, které jsou dnes již považovány za zastaralé a vyžadují určitou revizi. Zejména se jedná o otázky vymezení rozhodčích nálezů, vzájemnosti, podpisu, nezpůsobilosti a platnosti či neplatnosti rozhodčí smlouvy, návrhů extra petita a ultra petita, průběhu rozhodčího řízení, okamžiku, kdy se rozhodčí nález stává závazným a konečně možnosti určité revize rozhodčího řízení. Autorka se zabývá i otázkou samostatných institucí, jako jsou WTO a ICSID a konečně i možností Mezinárodního odvolacího rozhodčího tribunálu. Práce ústí v Závěr, který nastiňuje revizi Newyorské úmluvy jako východisko z problémů, které v současné době rozhodčí řízení provázejí.

Rigorózní práci hodnotím přes uvedené připomínky pozitivně, má zejména ve své druhé části slušnou úroveň, autorka zpracovala vytčené téma originálně, s přihlédnutím k řadě zdrojů, tuzemských a hlavně zahraničních. Myslím, že druhá část vyvažuje nedostatky části první, věnované úpravě rozhodčího řízení v České republice, a práci je tak možno akceptovat.

Práci proto doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Michaele Drienové přiznán akademický titul JUDr.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.

V Praze dne 27.4.2012